

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

11662

Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per la qual es declara l'existència de la plaga de processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) a tota la superfície de l'illa de Formentera i es qualifiquen d'utilitat pública les mesures fitosanitàries que s'adoptin per controlar-la

A les nostres illes la processionària del pi és un insecte al·lòcton i invasor, que causa molts de problemes en els ecosistemes forestals de pinar. Els pèls urticants de l'eruga poden produir al·lèrgies i altres complicacions sanitàries en els humans i en els animals domèstics.

La processionària es va detectar per primera vegada a Formentera l'any 2007 i se'n va constatar l'existència arreu de l'illa durant l'any 2008. De llavors ençà cada any, fins al 2014, s'hi han instal·lat trames de feromones per localitzar-ne i vigilar-ne les poblacions.

El febrer de 2010 es van detectar bosses de processionària per primera vegada a Formentera, totes localitzades al puig Guillem i al cap de Barbaria, a l'extrem sud-oest de l'illa. Aquestes bosses foren tallades i eliminades, encara que algunes ja eren buides.

En els anys següents es van dur a terme actuacions de control de manera integral, però que van ser del tot insuficients per al control real de la plaga. Per aquest motiu es va planificar, aprovar i contractar un tractament aeri el 2014 per a una superfície de 303 hectàrees, que finalment no es va executar per decisió política.

L'any 2015 no es van poder instal·lar les feromones per denegació de l'autorització excepcional del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

El passat hivern (2015-2016), el nombre de bosses detectades va augmentar fins a 12.000, localitzades a la mateixa zona que els anys anteriors.

Les papallones mascle capturades a les trames d'atracció sexual durant el període de vol de l'estiu de 2016 han augmentat considerablement, fet que constata un increment d'aquesta espècie en nombre i en extensió superficial, que afecta actualment tota l'illa.

La Llei 43/2003, de 21 de novembre, de monts, obliga els titulars dels monts, en compliment del que disposa la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, a comunicar l'aparició atípica d'agents nocius als òrgans competents de les comunitats autònomes, i també a executar o facilitar les accions obligatòries que aquests determinin. Així mateix, preveu com a infracció greu incomplir les mesures fitosanitàries establertes o impedir o dificultar el compliment d'aquestes mesures.

La Resolució del conseller de Medi Ambient de 9 de gener de 2009 per la qual es declararen d'utilitat pública les mesures fitosanitàries que s'adoptin per al control de l'agent nociu conegut com a *processionària del pi* (*Thaumetopoea pityocampa*) a les illes d'Eivissa i Formentera (BOIB núm. 20, de 7 de febrer de 2009), estableix que les mesures fitosanitàries que exigeixen l'ús de mesures extraordinàries no assumibles pels particulars poden ser executades per la Conselleria de Medi Ambient. Així mateix, estableix com a mesures de control, entre d'altres, l'aplicació terrestre i aèria de productes insecticides biològics o sintetitzats químicament, i l'eliminació de bosses mitjançant la tala i la crema o amb tirs d'escopeta.

Els articles 51 i 52 de la Llei 43/2003 estableixen, respectivament, el marc jurídic de la sanitat forestal i la protecció dels monts contra agents nocius i la vigilància, la localització i l'extinció de focus incipients de plagues.

D'acord amb això, per minimitzar la probabilitat que aquesta situació poblacional atípica es converteixi en endèmica a tota l'illa, amb la repercussió considerable que això representaria, s'ha de declarar l'existència de la plaga a Formentera.

La Llei 43/2002 faculta les autoritats competents de les comunitats autònomes per declarar l'existència d'una plaga a l'efecte de facilitar l'adopció de les mesures fitosanitàries que s'estimin necessàries per controlar-la.

En el cas de plagues que no necessitin adoptar mesures de quarantena, la declaració d'existència d'una plaga per a una zona determinada a la qual s'hagin d'aplicar mesures fitosanitàries ha de tenir com objectiu la reducció de la població i la disminució dels seus efectes.

Per això, es van dictar la Resolució del conseller de Medi Ambient de 9 de gener de 2009, esmentada, i la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es declara un focus incipient de plaga de processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) a Formentera (BOIB núm. 174 ext., de 21 de novembre de 2011).

El Reial decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes

fitosanitaris (BOE núm. 223, de 15 de setembre de 2012), en el capítol 4, articles 27 a 29, fa referència a determinades condicions que s'han de complir en les aplicacions aèries de productes fitosanitaris.

Els informes tècnics del Servei de Sanitat Forestal de 12 de novembre de 2014, 9 de març de 2015, 4 de març de 2016 i 4 de maig de 2016, recomanen la declaració de plaga de processionària del pi a l'illa de Formentera i el canvi legal de focus incipient a plaga, amb motiu de la proliferació de la processionària del pi.

El 16 de setembre de 2016 el Consell Insular de Formentera va mantenir una reunió informativa amb les persones interessades sobre la situació de la processionària a Formentera i les actuacions de control. El 30 de setembre del mateix any, el Ple del Consell de Formentera aprovà les actuacions de: Seguir amb el control mitjançant trampeig amb feromones; Tractaments terrestres amb *Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki* durant 2016 i 2017; Eliminació manual de bosses i també la seva destrucció mecànica; Tractaments aeris amb *Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki* durant 4 anys (2017, 2018, 2019 i 2020).

Les competències de la Comunitat Autònoma de gestió de la sanitat forestal i defensa dels equilibris biològics dels ecosistemes forestals corresponen a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, d'acord amb el Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, estableix les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB 120, de 8 d'agost de 2015).

Proposta de resolució

Propòs al Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca que dicti una resolució en els termes següents:

1. Es declara l'existència de la plaga de processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) a tota l'illa de Formentera.
2. Es declaren d'utilitat pública les mesures fitosanitàries que s'adopten per al control de la plaga de processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) a totes les superfícies forestals amb formacions de pinar de l'illa de Formentera, d'acord amb l'article 15 de la Llei 43/2002.
3. S'estableix l'aplicació de les mesures fitosanitàries que fixa l'article 18 de la Llei 43/2002 que exigeixen mitjans extraordinaris no assumibles pels particulars, i que, per tant, pot executar la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.
4. Es deixa sense efecte la Resolució del conseller de Medi Ambient per la qual es declaren d'utilitat pública les mesures fitosanitàries que s'adoptin per al control de l'agent nociu conegut com a *processionària del pi* (*Thaumetopoea pityocampa*) a l'illa de Formentera pel que fa a Formentera. La Resolució queda en vigor pel que fa a l'illa d'Eivissa.
5. Es deixa sense efecte la Resolució del conseller d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per la qual es declara un focus incipient de plaga de processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) a l'illa de Formentera.
6. S'estableix l'aplicació de les mesures de control consistents en la localització i la destrucció manual de bosses, el tractament terrestre i aeri (polvorització amb producte fitosanitari) i l'eliminació de bosses amb tirs d'escopeta. Aquestes mesures s'han de fer en el període comprès entre octubre i mitjan febrer, perquè siguin efectives, i en tot cas sota la supervisió de personal qualificat de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca.
7. En cas d'aplicació aèria, s'ha de complir l'article 27 del Reial decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris.
8. D'acord amb la Llei 43/2002, els responsables de mantenir en bon estat fitosanitari les masses de pinar són els propietaris, i en cas de no dur a terme les actuacions encaminades al bon estat fitosanitari, se'ls pot sancionar en aplicació d'aquesta Llei.
9. Aquesta Resolució s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en la pàgina web de sanitat forestal (<http://sanitatforestal.caib.es>), i s'ha de comunicar al Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, als efectes que preveu l'article 14 de la Llei 43/2002.
10. Contra aquesta Resolució ³/₄ que exhaureix la via administrativa ³/₄ es pot interposar un recurs de reposició davant el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca en el termini d'un mes comptador des de l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, d'acord amb els articles 112, 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. També es pot interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala contenciosa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en el termini de 2 mesos comptador des de l'endemà de la Publicació d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998 de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa-administrativa.

Palma, a 7 d'octubre de 2016.

El director general d'Espais Naturals i Biodiversitat
Miquel Mir Gual

Conforme amb la proposta en dictat resolució

El Conseller de Medio Ambiente, Agricultura y Pesca
Vicenç Vidal Matas

